

Riktlinjer för fortbildning av specialistläkare vid PMI

Sammanfattning

Syftet med följande riktlinjer är att tillförsäkra patienterna kompetenta specialistläkare och PMIs specialistläkare ett livslångt lärande.

Omfattning

I **genomsnitt** 80 timmar/år/specialist. Minst 80 % (i **genomsnitt** åtta dagar/år/specialist) av fortbildningen styrs till innehåll och val av individ, utifrån verksamhetens behov av kompetens, vilket innebär att omfattningen kan skilja markant mellan olika specialister. Den återstående delen (20 %, två dagar) styrs av specialistens personliga behov av kompetensutveckling och vidmakthållande av kunskaper (re-assessment) och bör fördelas jämnt mellan specialisterna.

Intern avgiftsfri fortbildning ska utgöra minst 50 % (i **genomsnitt** fem dagar/år/specialist) av fortbildningen. Exempel: egna studier, dialog specialister emellan, läkarmöten, journal club, planeringsdagar, fallkonferenser (M&M), simulering, katastrofövning, HLR, utvecklings- och kvalitetsarbete, skriva PM och riktlinjer, föreläsa och undervisa studenter, kolleger och övriga medarbetare, skapa läromedel, handleda ST-läkare, genomföra medsittningar och seminarier, ordna kurser och auskultera/tjänstgöra utanför ordinarie arbetsplats inom PMI.

Extern avgiftsbelagd fortbildning (kurser, kongresser och utbyte med andra universitetssjukhus) ska utgöra max 50 % (i **genomsnitt** fem dagar/år/specialist) av fortbildningen och kostar i genomsnitt SEK 3000:- per dag exklusive lön. Extern fortbildning bör endast komma ifråga för de specialister som aktivt deltar i de interna utbildningsaktiviteterna.

Ansökan och urval

SSAIs fortbildningsprogram: ansökan till och beredning av PMIs Utbildningsråd inför urval och beslut i FOC-gruppen.

Kongresser och övriga kurser: ansökan till och beslut (resor inom Norden) samt tillstyrkan (resor utanför Norden) av respektive FOC i samråd med övriga FOCar.

Obs! Resor utanför Norden beslutas av Funktionschef PMI enligt *Delegationsordning funktion PMI Beslut 249/2016 Dnr K2016-4431*.

FOC och FEC för statistik på antal utbildningsdagar och -kostnader för respektive specialist.

2017-01-09

Kristina Hambraeus Jonzon
Utbildningschef läkare PMI

Rapporterat och beslutat i FoU ledningsgrupp 2017-01-10. Beslutat i PMIs ledningsråd 2017-02-07.

Riktlinjer för fortbildning av specialistläkare vid PMI

Fortbildning av specialistläkare utgår från två huvudprinciper:

1. Patientens behov av läkarens specialistkunskaper, vilka definieras av verksamhetens behov av kompetenser för att fullgöra uppdraget
2. Specialistens vidmakthållande av kunskaper (re-assessment) och kompetensutveckling

Patientens behov av läkarens specialistkunskaper, d.v.s. verksamhetens uppdrag

bör styra prioritering och fördelning av minst 80 % av kostnader och tid för fortbildning. Arbetsgivaren identifierar utbildningar, kurser, kongresser och utbyte med andra universitetssjukhus och skickar – eventuellt efter ansökan – den specialist som har störst förutsättningar att ta till sig fortbildningen och därefter sprida kunskapen till kollegerna och implementera den i verksamheten utifrån principen ”Största möjliga nytta för patienten”. Detta innebär att fortbildning som behövs för att fullgöra verksamhetens uppdrag inte nödvändigtvis fördelas jämnt mellan specialisterna.

Specialistens vidmakthållande av kunskaper (re-assessment) och kompetensutveckling

planeras i det årliga utvecklingssamtalet tillsammans med närmsta chef. Inför utvecklingssamtalet fyller Specialisten i självskattningsinstrumentet som återfinns på SFAIs hemsida (alternativt ProCompetence när det är implementerat).

Förslag på verktyg för re-assessment:

- Samtliga specialister gör On-Line Assessment (OLA) minst vart femte (tredje?) år
- PMI skaffar licens för Patient-Centred Acute Care Training (PACT)
- PMI skaffar en TEE-simulator modell Heartworks

Under förutsättning att Specialisten aktivt deltar i interna utbildningsaktiviteter (se nedan), erbjuds Specialisten två dagar (SEK 5-6000:-) extern fortbildning per år för vidmakthållande av kunskaper och personlig kompetensutveckling. Till denna kostnad kommer specialistens lön under fortbildningen.

Omfattning

SFAI presenterar ett förslag på omfattning, innehåll och struktur för fortbildning av specialister i Anestesi och Intensivvård på www.sfai.se/utbildning/fortbildning/fortbildning-specialist.

Där rekommenderas att specialistläkare ägnar sig åt fortbildning minst 80 timmar/år, vilket utgör en riktlinje för den **genomsnittliga** omfattningen av fortbildning. Hälften av fortbildningen, cirka 40 timmar, förutsätts ske i form av intern avgiftsfri utbildning (se nedan).

Ansökan och urval

Efter formell ansökan beslutar (resor inom Norden), alternativt tillstyrker (resor utanför Norden) FOCarna gemensamt om deltagande i SSAIs fortbildningsprogram och internationella kongresser. Enligt *Delegationsordning funktion PMI Beslut 249/2016 Dnr K2016-4431* beslutar Funktionschef PMI om resor utanför Norden.

Deltagande i nationella kongresser och övriga kurser beslutas av respektive FOC i samråd med övriga FOCar, avseende hur många och vilka medarbetare som ska prioriteras, så att inte den kliniska verksamheten äventyras.

FOC och FEC för statistik på antal utbildningsdagar och utbildningskostnader för respektive specialist.

Lärandemetoder

Egna studier böcker, artiklar, web-utbildningar

Lokala/interna utbildningar dialog specialister emellan, läkarmöten, journal club, planeringsdagar, fallkonferenser (M&M), simulering, katastrofövning, HLR

Utvecklingsarbete skriva PM och riktlinjer, delta i utvecklings- och kvalitetsarbete

Egen undervisning föreläsa och undervisa studenter, kolleger och övriga medarbetare, skapa läromedel, handleda ST-läkare, genomföra medsittningar och seminarier, ordna kurser

Auskultation/tjänstgöring utanför ordinarie arbetsplats inom eller utanför PMI

Regionala, nationella och internationella utbyten, utbildningar, kurser och kongresser

Riktlinjer för externa kurser och kongresser:

1. Förankra hos din chef att du får söka aktuell kurs eller kongress.
2. Anmälan till kurs/kongress ska ske innan deadline för lägre anmälningsavgift s.k. early bird.
3. Samtidigt med anmälan till kurs/kongress, ska schemagruppen informeras om planerad frånvaro och dag och tid spikas för presentation för kollegerna efter hemkomsten.
4. Resa och uppehälle ska bokas i god tid (lägre flygkostnader) via den resebyrå som Karolinska har avtal med (Big Travel). Alla uppgifter inklusive fakturaadress och kostnadsställe finns på hemsidan på Inuti. Egna utlägg för resa och uppehälle ersätts endast i undantagsfall.
5. Om möjligt ska hotellrum delas med en kollega för att hålla kostnaderna nere.
6. Så snart resa och uppehälle bokats ska följesedeln mailas till Heromaadministratören och fullständigt ifylld ansökan om ledighet med lön för utbildning lämnas till närmsta chef. OBS! Endast specificerade och beviljade kostnader ersätts!
7. Kostnader för kongress- och kursmiddagar dras utan undantag på lönen. Fördyrande levnadsomkostnader i samband med tjänsteresor är avdragsgilla i inkomstdeklaration.
8. Ansökan om finansiering genom stipendium eller från fond, ska uppmuntras och premieras.

Om alla följer ovanstående riktlinjer, så räcker pengarna till fler utbildningar och fler kolleger får gå kurser och åka på kongresser.

Utbildningsråd PMI

Uppdrag: Bereda generiska utbildningsfrågor inför beslut av PMIs FOCar och FoU-ansvariga, som t.ex.

- att dra upp riktlinjer för fortbildning av specialister vid PMI
- att förbereda urval och antagning till SSAIs fortbildningsprogram
- att vara bollplank vid planering av multidisciplinära och multiprofessionella utbildningar

Medlemmar: Utbildningschef läkare (sammankallande), utbildningschef omvårdnad, FOC alternativt FoU-ansvarig Huddinge och FOC alternativt FoU-ansvarig Solna.

Rådet sammanträder en gång/kvartal à två timmar.

2017-01-09

Kristina Hambraeus Jonzon

Utbildningschef läkare PMI

Rapporterat och beslutat i FoU ledningsgrupp 2017-01-10. Beslutat i PMIs ledningsråd 2017-02-07.